

נחלת אבותינו

חריש

עלון להפצת מסורת ומנהגי תימן המופץ ע"י עמותת "אחוות אחים" בנשיאות פוסק עדת תימן מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

פרשת מטות-מסעי (לשאמי) מסעי (לבלדי) | א' אב תשפ"א

הכל בגלל תרנגולת ועץ

בין המיצרים

בשבוע שעבר סיפרנו את המעשה של קמצא ובר קמצא, אמנם הגמרא בגיטין (נז.) מספרת על עוד מעשיות נוספות. **אתרנגולא ותרנגולתא חרוב טור מלכא.** והגמרא מסבירה שהיה מנהג כשזוג מתחתן היו מוליכים לפניהם תרנגולים, כלומר לסימן טוב שיפרו וירבו כתרנגולים. יום אחד חלף חיל של הרומאים ולקחו את התרנגולים. מיד כל המשתתפים בליווי הזוג הנשוי היכו את הרומאים והבריחו. באו הרומאים וסיפרו לקיסר שהיהודים מרדו בו. מיד הקיסר בא למלחמה, (ולתוספת נופך עיינו בגמרא) והיה מקום גדול שנקרא "הר המלך" ומרוב שהמקום היה כ"כ גדול בצד אחד היו שמחים וחוגגים, בו בזמן שבצד השני היו הרומאים טובחים ללא רחם. בלע ה' ולא חמל את כל נאות יעקב (איכה ב,ב).

ובמקרה נוסף מספרת הגמרא (שם), **אשקא דריספק חרוב ביתר,** היו נוהגים כשהיה נולד תינוק היו שותלים עץ ארז, ואם נולדה תינוקת היו שותלים עץ אורן (לפירוש רש"י). כאשר הגדילו והתחתנו היו קוצצים את עצי הארז והאורן ומכינים מהם חופה. יום אחד בת הקיסר עברה באותו מקום ונשברה דופן העגלה שלה, וקצצו עבדיה ארז כדי לתקן עבודה את דופן העגלה. מיד באו בני המקום והיכו אותם. באו ואמרו לקיסר מרדו בך היהודים, בא הקיסר ונלחם בהם. והדבר גרם לחרבן ביתר. כדי להבין, נבדוק איך מתחילה הגמרא, אמר רבי

הרב יאיר שרפי הי"ו

יוחנן מאי דכתיב "אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה" (משלי כה,יד) אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים אתרנגולא ותרנגולתא חרוב טור מלכא אשקא דריספק חרוב ביתר.

לפני שרבי יוחנן מביא את מעשיות החרבן הוא מקדים ואומר את סיבתו - אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יפול ברעה. אומר רבי יוחנן מה גרם לחרבן, אותם אנשים שהקשו ליבם! אך יש לעיין, למנהג יש שני צדדים, מצד אחד מנהג דוחה הלכה, מאידך מנהג אותיות גהנם.

איך נדע להבחין?! ברישא של הפסוק "אשרי אדם מפחד תמיד" בא ללמדנו - צריך לשמור על המנהג והמסורת על מנת לשמור על הקשר האמיץ בין כל הדורות עד אבותינו הקדושים וקבלת התורה. וחס ושלוש תזוזה קטנה מהמסורת או המנהג יגרמו לדורות הבאים לניתוק הקשר וכמו שאירע בעבר ר"ל, משל ליורה חץ למרחק שאם יזוז רק 5 ס"מ אחד את קשתו ימינה, החץ יגיע למרחק שונה לגמרי מהמקום שכוון בתחילה. **מצד שני** הפסוק מסיים "ומקשה לבו יפול ברעה" בא ללמדנו - כאשר אתה נאחז במנהג בו בעת שהדבר גורם לפגיעת הזולת, ואותך זה לא מעניין כי העיקר לשמור על המנהג, זה בחינת מקשה לבו יפול ברעה (דהיינו בגהנם). נשקול הכל בפלס לפני שנגקוט עמדה בבחינת "אשרי אדם מפחד תמיד".

שבת שלום!

מתוך שולחן ערוך המקוצר של מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

אין לך אדם שאין לו שע"ה

הלכות

סימן ב' - הלכות נטילת ידיים שחרית

לברך עד שינקה את הקרבים, מצואה ומי רגלים. הלכך בקומו בבוקר אם הוא צריך לעשות צרכיו, או להשתין, לא יברך ברכת על נטילת ידיים בשעת נטילה, עד לאחר שינקה את עצמו, וירחץ ידיו שוב, ואז יברך על נטילת ידיים, ואשר יצר:

[ז] אם השכים ונטל ידיו בעוד לילה כדינו, והיה ער עד אור היום, או שהיה ישן אח"כ שנית בעוד לילה, וכן הישן ביום שיתין נשמיין (פי' ששים נשימות), וכן הניעור כל הלילה ולא ישן שיתין נשמיין, בכל אלו יש ספק אם צריכין נטילת ידיים או לא. לכן יטול ידיו שלש פעמים בסירוגין אבל לא יברך עליהם. ואפילו אם עשה צרכיו, ג"כ לא יברך על נטילת ידיים. והעולם נהגו להקל שלא ליטול כשישנו ביום. והמחמיר תע"ב:

[ח] טוב להקפיד בנטילת ידיים שחרית, בכלי ובמים ובכח גוברא, כמו בנטילת ידיים לסעודה. אך בשעת הדוחק שאין לו כראוי והוא רוצה להתפלל, יכול ליטול ידיו מתוך כל דבר, ובכל מיני מים ובלא כח גוברא, ויכול לברך על נטילת ידיים. ואם יש לפניו נהר, טוב יותר שיטביל בו ידיו שלש פעמים, או אפילו בשלג. אבל אם אין לו מים כלל, יקנח ידיו באיזה דבר, ויברך על נקיות ידיים, ודי לו לתפילה אבל לא להעברת רוח רעה שעליהן ולכן אינו צריך לקנח ג' פעמים. ולכשיזדמן לו אח"כ מים, וכלים הראויים, יטול ידיו עוד הפעם כראוי, אבל לא יברך עוד:

[ו] כתוב ברכי נפשי את י"י וכל קרבי את שם קדשו. וכיון שצריך האדם לברך את השם בכל קרביו, אסור

פעילות העמותה

כולל יום

כולל ערב

בית כנסת בלדי

בית כנסת שאמי

שיעורי תורה

דף היומי

תהילים לילדים

גמ' חיים

כניסת שבת: 19:21

יציאת שבת: 20:33

העלון טעון גניזה אין לעיין בשעת התפילה

"ואלה יעמדו על הברכה"

להצלחתם בבריאות, פרנסה ומילוי משאלות ליבם לטובה בזכות יציאת הרבים בהפצת העלון

רחמים בן שלום שרפי ורעייתו טובה וב"ב מאיר בן יחיאל חלבי ורעייתו צפורה וב"ב הדסה בת חיים שמשון כתבני וב"ב מלכה בת שרה לימור בת מלכה לאה-לייב בת לימור עילאי בן לימור

לרפואת:

מרדכי בן רחל לימור לוי בת נעמי שמואל בן שילת שילת בת רוני זרבה התנוקות הדס בת לימור

זכות הלימוד בעלון - לעילוי נשמת

יחיאל בן מחפוד חלבי זרהרה בת סאלם חלבי

ויקטור בן ארתור אליהו שדרה בת מוסא יחיאל

יעקב בן יהושע נלכ"ט א' תמוז ה'תשפ"א

ת.נ.צ.ב.ה

הלכות שמירת הלשון עם מארי חיים

מדור חדש - הפשוט בעלון

חיים... בי הפשוט

הליכות תימן

כל הזכויות שמורות למערכת "נחלת אבותינו" אין לשכפל ולצלם ללא רשות בכתב ממערכת העלון

מארי סעדיה בן עואץ וחמאמה בן אור ד'וראני נולד ביום א' אדר ראשון תרע"ד (1934), בישוב חרף אלהיגה שבמחוז חוגריה שבדרום תימן. מכונה סב"א - סעדיה בן אור. בכור להוריו. נחשב לעילוי, ובגיל שלוש שנים ידע קרוא וכתוב. הוסמך לרבנות בגיל י"ג שנים. למד תורה אצל גדולי החכמים ובראשם ראש המקובלים שבדרום תימן מארי חיים סנואני שאף הסמיכו לרבנות. עסק רבות בלימוד הקבלה.

התפרנס מצורפות כסף, מלאכה שלמד מאביו וודו, שהיה מכונה "בדיח" ע"ש יהודי מצנעא שהיה מפורסם בחריפותו. מוצא המשפחה, כנראה, מד'וראן בני אניס שבמרכז תימן. לימד תורה לתשב"ר. בהמשך מונה למנהיג קהילת היהודים בחרף אלהיגה.

עלה לארץ עם משפחתו ובני הקהילה בשנת תש"י והתיישב בעיר רעננה, רבו מארי חיים סנואני סירב לקבל משרה רבנית רשמית ולמחיתו עבד בגננות. צניעותו הייתה רבה, ולמרות גדולתו בתורה והיותו מנהיג הקהילה בתימן וברעננה עבד לפרנסתו כגון במחנות צה"ל. כדרכם של חכמי תימן בצניעות ובהנהגה, היה אף הוא שליח ציבור, וקולו הערב והצלול הרעיד את הלבבות בימים נוראים.

נחשב לאחד המומחים למסורות יהודי חוגריה.

כתב ספרים רבים: (א) ארזי אל - מדרש ופירוש לתנ"ך (ב) מחמדי אל - חכמה ומוסר (ג) ערוגות הבושם - על התורה (ד) נתיבות החכמה - חכמה ומוסר (ה) שני כרכים (ה) טיפי שמן - על תהלים (שני כרכים) (ו) נופת צופים - על הנביאים (ז) עצי בשמים - על חמש מגילות (ח) משנת חכמים - על מסכת אבות (ט) פאר מלכות - על הכתובים.

על פעילותו הרבה והנהגתו זכה באות "יקיר העיר רעננה", נפטר ברעננה ביום ה' אדר ראשון תשנ"ז, שהוא היום השביעי לפטירת בתו. קברו ברעננה משמש אתר עלייה לתפילות ובקשות. לאחר מותו נקרא על שמו רחוב ברעננה, והוקמו שלושה מכונים תורניים על שמו בירושלים, בבני ברק ובצפת. ת.נ.צ.ב.ה

קריעה כשרואה מקום המקדש בחרבנו

הרואה מקום בית המקדש בחרבנו, דהיינו הרהבית או הכותל המערבי, צריך לומר תחילה את הפסוק בית קדשנו ותפארתנו אשר הללוח אבותינו, היה לשריפת אש, וכל מחמדינו היה לחרבה. ואחר כך יקרע כל בגדיו (חוץ מהמעיל העליון וטלית קטן ו"גופיה") לצד שמאלו עד שיגלה את ליבו, בידו ולא במספרים או בסכין, מעומד ולא מיושב. ולא יאחה קרע זה לעולם. ואם ראהו כבר בתוך שלושים יום, אינו צריך לקרוע אפילו אם לא קרע בפעם הראשונה, כגון שהיה אז שבת ויום טוב, או ששגג או הזיד ולא קרע. [ועיינו עוד בשלחן ערוך סימן תקס"א ובאחרונים, יתר הדינים והפרטים לעניין הרואה ערי יהודה וירושלם בחרבנו]:

ובענין יצחק אות יב כתב שם סעיף ד'. ופרטי דיני קריעה זו, הם כמו על אב ואם, וכמו שיתבאר בס"ד להלן חלק יורה דעה הלכות קריעה על המת סעיפים ג' ד' ו' ח'. ואעפ"י שדעת כמה ראשונים דאין צריך בזה לקרוע כל בגדיו עד שיגלה את ליבו, כמו על אב ואם, וכן שאפשר לקרוע בכלי, כדאיתא במגיד משנה ובבית יוסף. ובזכרון בצלאל דף ק"ט ק"כ ק"א אסף וביירר כל השיטות, ושכמה ספרים העידו שכן הוא מנהג ירושלם להקל שאין קורעים אלא בגד עליון יעו"ב. מכל מקום לא העליתי כן להלכה לדין, לפי שלא היה לנו בתימן מנהג בזה ואם כן ממילא יש לנו לתפוס הוראת מרן השלחן ערוך, מה גם שהיא דעת רבינו הרמב"ם פרק ה' מהלכות תלמוד תורה הלכה ט', ופרק ה' מהלכות תעניות הלכה י"ז, ופרק ט' מהלכות אגב הלכות ב' ג'. וכעין זה כתבנו לעיל סימן נ"ו הערה כ"ד, וכן בכל כיוצא בזה. ולכאורה

מתוך שלחן ערוך המקוצר ח"ג סימן ק"ז הלכה ה'

י"ל דנדון דידן שאני, כי אין בית המקדש רק בירושלם, אם כן מנהג ירושלם קובע בזה גם לדין. ברם זה אינו, כי פלוגתא דרבנותא בזה, היא גם לענין רבו שלימדו תורה אם צריך לקרוע עד שיגלה את ליבו וכו', ועל שמועה רעה וברכת ה' וספרתורה שנשרף וכו', וזה שייך בכל מקום בעולם. וע"ע לחם משנה על הרמב"ם שם בהלכות אבל, ושבת יהודה למהר"ע ביורה דעה סימן ש"מ סעיף י"ז, על הסתירות בפסקי הטור והשלחן ערוך בפרטים אלו. ומצאתי למהר"ז הרופא בנימוקיו כת"י על הרמב"ם בהל' תלמוד תורה שם, שנתן טעם יפה למה התלמיד קורע על רבו עד שמגלה את ליבו, שזה מפני שרבו לימדו חכמה שהיא בלב ע"כ. והיינו כמו שנאמר (קוהלת א', ט"ז) ולבי ראה הרבה חכמה ודעת.

והנה נתפשט אצל רבים בזמנינו שלא לקרוע כלל על ראיית מקום המקדש, עלידי הערמה של הקנאות הבגד לחבירו, מפני שחסים על בגדיהם. אבל כבר דחו זאת כמה מגדולי ההוראה בזמנינו כמו ששמעתי, וכן פסקו בכמה ספרים, כגון בשו"ת פאת שדך סימן נ"ז, וזכרון בצלאל דף קט"ז ע"ב ד"ה ולגבי, ובתולדות יעקב (קניבסקי) דף קכ"ד. ולענ"ד לולא דמסתפינא יש ללמד עליהם זכות, שהרי אולי יש סמך לפטור מקריעה לגמרי, על דרך שנתנו כמה אחרונים טעם למנהגם שאין קורעים העומדים על המת בשעת יציאת נשמה, כי ראו שע"ז לא יילכו אליו כדי שלא יצטרכו לקרוע, ונמצא מת יחידי בעגמת נפש, וכדלהלן בחלק יורה דעה הלכות גוסס הערה י'. כמו כן כאן עדיף לשכינת עוזינו שיבואו בניה להתחנן ולשפוך שיח לפניה בכותל המערבי אשר ממנו לא זזה מעולם, ודוק. ומכל מקום למעשה אין להקל.

וואלה יעמדו על הברכה

הרב יאיר שרפי וב"ב | חגי קומייסוי וב"ב | שרון ברזילי וב"ב | גיל כרמי וב"ב | הרב דניאל אהרון וב"ב | יעקב גמליאל וב"ב | איתמר עובד וב"ב | אברהם קסיעי וב"ב | רבי רועי אושרי וב"ב

איש כי ידר נדר לה'... לא יחל דברו (ג,ל)

מצוות התורה מתקיימות ע"י האדם במחשבה, דיבור ומעשה.

ישנן מצוות המתקיימות בדיבור בלבד כמו אדם שאוכל פת כדי שיעור שביעה ומברך ברכת המזון מדאורייתא, לאחר שסיים את הברכה השלים את מעשה המצוה. לעומת זאת יש מצוות המתחילות בדיבור אך לא באות לידי גמר מעשה, כמו אדם שנדר כסף לצדקה, תחילת המצוה-דיבור והשלמתה בקיום הנדר ע"י נתינת הצדקה, במידה ולא יקיים את נדרו יתברר למפרע שהדיבור לא היה של מצוה אלא של עבירה. הבא"ח אומר שיש רמז בפסוק - "איש כי ידר נדר.. לא יחל דברו" - אם אדם נדר כסף לצדקה יזהר לקיים את נדרו כי אם לא יעשה כן הדיבור יהיה דיבור של עברה. זאת ועוד: כאשר נודר האדם לצדקה הדיבור עצמו תלוי ועומד ומצפה ומיחל שיקיים האדם את דברו. על כך כתוב בפסוק - "לא יחל דברו" אל תתן לדבור שלך לחכות וליחל עד שתקיים את דברך ויתברר שזה היה דיבור של מצוה אלא עליך לקיים את דיבורך מיד!

הרה"ג משה רצאבי הי"ו
ראש הכולל "פרי צדיק"

ליפנות בשדה שנחרשה
ה) אסור לפנות (לעשות צרכיו) בשדה שנחרשה ועומדת לזריעה, שמא בעת שיפנה ישכח ויטול מהרגבים שלפניו וישוה גומא. [ואם היתה השדה של חברו, אסור אף ליכנס לשם גם בימות החול, מפני שמקלקלה]:
לפנות מחסן
ו) המפנה בשבת אוצר (מרתף, "מחסן") של כדי יין וכדומה מפני שהוא צריך לו לדבר מצוה, כגון להכנסת אורחים או לצורך בית המדרש וכדומה, לא יגמור לפנות את כל האוצר, שמא יראה גומות בקרקעיתו וישכח ויבוא להשוותן:
ואם קרקע האוצר מרוצף באבנים או טווח בטיט וכדומה, יש מתירים לפנותו כולו:
לשחק בגולות וכדומה על גבי קרקע
ז) אסור לשחק בשבת בגולות או באגוזים או בתפוחים וכיוצא בהם על גבי קרקע, שמא יבוא להשוות גומות. ומכל מקום אין למחות בנשים וקטנים אם בודאי לא ישמעו, שמוטב שיהיו שוגגים ואל יהיו מזידים:
ולשחק על גבי שלחן או מחצלת או שמיכה וכדומה, מותר. ויש מתירים אף על גבי קרקע מרוצף או טווח בטיט, וכל שכן בבית מרוצף:
לפזר מלח וכדומה על שלולית מים בחצר
ח) קרקע של חצר שנתקלקלה בימי הגשמים, אסור לפזר עליה מלח או חול [אף אם אינו מוקצה, כגון שהכינו לכך מבעוד יום] וכיוצא בהם דברים שהוא מבטלם שם, משום שמשוה גומות שבקרקע. אבל מותר לטטוח ולפזר עליה דברים שאינו מבטלם שם ודעתו לפנותם אחר כך, כגון להניח שם קרש [שאינו מוקצה ובמקום המעורב] וכיוצא בו:
וכן מותר לזרות על הקרקע שנתקלקלה תבן למי שיש לו בהמה, מפני שראוי לה לאכול ואינו מבטלו שם. ובלבד שישנה, שלא יזרה בסל או בקופה או בידו כדרך שהוא עושה בחול, אלא על ידי שינוי, שיהפוך את הכלי ויביא תבן על שוליו, או בתוך שולי כלי שנשבר, גזירה שמא מתוך טרדתו ישכח ויבוא להשוות גומות. ובמקום צורך גדול מותר לזרות על ידי גוי אף בלא שינוי, דבר שאינו מבטלו שם:

מתוך ספר בנין משה חלק ב'

דברים האסורים משום שמה ישוה גומות, ודיני כיבוד הבית והדחתו

לקנח כלוך בקרקע
א) כל המשוה גומות בשבת חייב משום חורש. לפיכך היה טיט על רגלו או על מנעלו וכדומה, לא יקנחו בקרקע, שמא תוך כדי קינוחו ישכח וישוה גומות. ובקרקע מרוצף מותר:
לשפשף רוק בקרקע
ב) לא ישפשף רוק על גבי קרקע שאינו מרוצף, שמא ישכח וישוה גומות. ואם הרוק נמצא במקום שמאוס לו, כגון שהוא יושב שם, מותר לו לדרסו לפי תומו והולך. ואף על פי שבעת שדורס מצוי שמשפשף, כיון שאינו אלא בדרך הילוכו בלא להתכוין למרחו ולשפשף, הרי זה מותר. אבל כשאינו דרך הילוכו אסור:
ולילך ולהציג רגלו לדרוס על הרוק בלא לשפשף כלל, מותר בכל אופן. ובקרקע מרוצף מותר אף לשפשף בכל אופן:
לצדד כלי כבד על הארץ
ג) אסור לצדד כלי כבד, כגון חבית מלאה, על הארץ. דהיינו שהוא מטה ומנענע אותה על צידה בחזקה כדי שתשב על הארץ יפה, שמא ישוה גומות:
וכן כשצריך לשפוך מחבית, לא יצדדה על הצד לדחקה בארץ וישפוך, כיון שהוא עושה חפירה בארץ. ואף על פי שהוא מקלקל, וגם היא מלאכה שאינה צריכה לגופה שיש אומרים שאינו אסור מן התורה, וגם חופר כלאחר יד, מכל מקום הוא אסור מדברי סופרים. אלא מגביהה מעט מן הארץ ושופך:
לצדד כסא, שלחן, מטה וכדומה, על הארץ
ד) מותר להניח מטה או כסא או שלחן וכיוצא בהם על הארץ ולישב עליהם. ואף אם על ידי ישיבתו נכנסים רגלי הכסא בארץ ונעשה שם גומא והוא פסיק רישיה, כגון שהקרקע שם רכה, מכל מקום כיון שנעשה כן כלאחר יד והוא אינו מכוין לזה, הרי זה מותר. ועוד שאינו חופר בארץ אלא כובש העפר בלבד:
אבל לצדדם על הארץ, או כשיושב על הכסא או המטה הוא נשען עליהם בחוזק כדי שישב הכסא יפה על הארץ בשווה, אסור משום שמא ישוה גומות. והעושים סוכות בחצר במקום שאינו מרוצף, צריכים ליזהר בזה. והדין כן בין בשבת בין ביום טוב:

מאת מארי שרון ברזילי הי"ו

הגדרה: אות ה"א בסוף תיבה ונקודה בתוכה, אין נקודה זו מורה על דגש אלא נקראת מפיק בלשון ארמי ובלשון הקודש מוציא דהיינו, יש להוציא אות זו במבטא. כיוון שנקודת המפיק מוציאה את ה"א מכלל אם קריאה ומבטאה כעיצור. אות ה"א במפיק תבוא בשלושה אופנים:

- בשמות עצם ובהטיותיהם שפ"א הפעל (דהיינו האות הראשונה של השורש כגון השורש ל.ק.ח. האות למ"ד מכונה פ"א הפועל) בהם אחת מאותיות לג"ן כת"ם. כגון: כַּמְתִּלְהֵלֵךְ מִן הַלְהֵלֵךְ, גְבוּהַ, נְגַהַ, פְּמַהַ, תַּמַּהַ, לְהַתְמַהֵמַה מִן מְהַמַּה.
- בכינויי שייכות לנקבה נסתרת. כגון, בְּגֵדָה, אִישָׁה, שׁוֹלְחָנָה, שְׁלָהַ, טְהַרָה, יְדָה, וכיוצא ב.
- בכינויי שמות הקדושים. כגון, אֶ-לוֹהַ, יְהוָה, הַלְלוּיָהּ. (מתוך אמרי לשון עמ' 59 של מארי אליהו גמליאלי הי"ו)

בפרשתנו ט' פעמים התיבה לה ולמעט אחת כולן במפיק ה"א. דהיינו שהאות ה"א יוצאת במבטא - כינוי הנסתרת. וְנִבְחַ הַלֵּךְ וְיִלְכְּדוּ אֶת־קַנְתָּ וְאֶת־פְּנֵתֶיהָ וְיִקְרָא לָהּ נִבְחַ בְּשֵׁמוֹ: (ל"ב מ"ב)

בעלי המוסרה קבעו, שבפסוק זה אין בתיבה לה מפיק ה"א, דהיינו שהאות ה"א נחה ואינה יוצאת במבטא והיא אחת משלושה מקומות במקרא שתיבה זו ללא מפיק ה"א כיוון שהדברים לא התרחשו באמת בסופו של דבר.

בעל הטורים: לה - גי' לא מפיק ה"א, וְיִקְרָא לָהּ נִבְחַ בְּשֵׁמוֹ שלא נתקיים לה שם זה, וְנִאֲמַר אֵלַי לְבָנוֹתֶיךָ בֵּית בְּאֶרֶץ שְׁנַיִר (זכריה ה' י"א) שבקש לבנות ולא בנה, וְנִאֲמַר לָהּ בְעֵץ (רות ב' י"ד) שלא דבר עמה הוא בעצמו, אלא ע"י שליח, לה כמו לא.

וראה גם רש"י, אבן עזרא, רבינו בחיי, שכך כתבו לה ללא מפיק - משמעו לא. יוצא מכך, **כאשר הקורא אינו מוציא את האות ה"א במבטא בתיבה שיש מפיק ה"א משנה את משמעות הפסוק.**

כדרך אגב נציין, שגם בארמית מפיק ה"א משמשת ככינוי שיוך לדוגמה בלשון הקודש התיבה שְׁמֹ תתורגם ל - שְׁמִיָּה בארמית כלומר השם שלו. **כאשר הקורא אינו מוציא את האות ה"א במבטא הוא אינו מוכיח את השייכות כלומר השם של מי?**

סימן ל - לה ללא מפיק ה"א הוא רמ"ז = רות, מטות, זכריה.

עד כאן מתוך אוצר הסימנים בהוצאת ר' אבישי מרחבי הי"ו

כללי מפיק ה"א:

ר"ח אב - ר"ת אלול בפתח

בתימן תקעו בכמה שופרות. יש מקומות שתקעו בשופר של יעל, ויש מקומות שתקעו בשופרות המסולסלים המפותלים, ויש כאלה שתקעו בשופר של איל. אבל כנראה זה נהיה רק בתקופה האחרונה, כי בעבר לא היה נהוג ומקובל לתקוע בשופר של איל, אלא רק בשני השופרות הגדולים האלו. והסיבה שלא השתמשו בשופר של איל, ידועה למי שמכיר, כי בתימן קרני הכבשים היו קטנים מאד, לא תואר לו ולא הדר. אפילו שהוא כשר מצד הדין, כי הרי שיעור שופר טפח, שיצא מכאן ומכאן, כדי שלא יאמרו שהוא תוקע מהיד צריך שיראוהו משני הצדדים. א"כ שופר בגודל טפח, הוא כבר כשר, אבל שופר זה לא היה מעורר ומחריד, וגם לא מכובד, לכן לא היה להם נוח להשתמש בשופרות אלו. כך לפי מה ששמעתי, ובמציאות בודאי שזה נכון.

(מתוך "שערי יצחק" השיעור השבועי של מרן שליט"א במוצש"ק נצבים ה'תשע"ב).

מתוך ספר "אור ההלכה"

ובו אוסף מנהגי ק"ק תימן

עם טבלאות ומאות תמונות צבעוניות

מופץ ע"י עמותת "אחוות אחים" חריש

ספר חובה בכל בית | מחיר מוזל

ניתן להשיג אצל איתמר עובד בטל' 053-3453020

סוגי
השופרות
בתימן

דישון
(קודו)

מגל

איל

ביום כד' תמוז קיימה קהילת אחוות אחים מסיבת

הוקרה לילדי הקהילה

המסיבה כללה פיצות, ברד וכמובן חלוקת שוברים לקניית צעצועים בחנות "עיר הצעצועים" חריש בתקופה האחרונה ילדי הקהילה השתתפו בכל

הפעילויות בשבת קדש

הגיעו לכל תפילות השבת

הגיעו עם טליתות בליל שבת קדש

כמנהג אבותינו נע"ג

הגיעו ראשונים לשיר השירים

ויצאו אחרונים לאחר עלינו לשבח

השתתפו בשיעור תורה ביום שבת קדש

השתתפו בקריאת תהילים בנוסח תימן

התאמצו לעשות נחת רוח לקב"ה

ילדים יקרים,

אנחנו יודעים שהתאמצתם!

התגברתם כארי, אנו גאים בכם!

עלו והתעלו!

קהילת אחוות אחים חריש

שאל ההורה:

מהי תקשורת נכונה, וכיצד אוכל לפתח את התקשורת עם ילדיי?

השיב המחנך:

קיימת חשיבות עליונה לתקשורת תקינה וזורמת, בהיותה בונה את הקשר החזק שבין ילד להוריו ובכך מאפשרת לו לקבל מהם. בפרקים הבאים נעסוק במצבי תקשורת שונים. פרק זה עוסק ביצירת ערוצי תקשורת פתוחים וחיוביים בין ההורים לילדיהם.

תקשורת בונה

תקשורת משמעותה פעולה הנעשית במטרה ליצור קשר עם הזולת. באמצעותה מעבירים נתונים בין גורמים שונים. יש דרכים רבות לתקשורת – חזותית, שמיעתית ואף חושית. הקשר הברור ובעל הכלים הרחבים ביותר הוא הקשר המילולי. בהיות האדם "נפש חיה" ו"רוח ממללא", נטע בו הקדוש ברוך הוא יכולות גבוהות ליצירת קשר רוחני עם זולתו.

כאשר מדובר בתקשורת עם ילדינו, אנו מעוניינים ליצור קשר עמוק ורציף, המאפשר ערוצי תקשורת פתוחים, כלומר מצב אידיאלי שבו יכול הילד לומר לנו את כל אשר בלבו ולשתף אותנו בחוויות המעצבות את אישיותו. מן העבר האחר – ערוצי תקשורת פתוחים מאפשרים לנו, ההורים, לומר לילד את דעותינו, לשתף אותו במחשבותינו ולהנחיל לו דרך חינוך ישראל.

תקשורת נכונה בין הורים לילדים היא למעשה בסיס הכרחי לחינוך, שכן רק באמצעותה אפשר להשפיע על הילד ולנווט

המסלול לביטוי ולפיתוח אהבת הורים לילדים

מתוך ספרו של הרב אברהם אוחיון

את דרכו לאפיקים שיובילו אותו אל יעדיו כיהודי וכאדם. תקשורת טובה מבוססת על היכרות מעמיקה עם אופיו של הילד, עם עולמו החיצוני והפנימי ועם תחביביו, כישוריו ושאיפותיו.

צעדים ראשונים בתקשורת

כבר בשלב הינקות קונה הפעוט את היכולת ליצור קשר עם הסובבים אותו. יחסה החם של האם לפעוט מקנה לו תפיסה נכונה של הקשר שלו עם הסביבה ועם עצמו, ועם הזמן מתפתחת יכולתו זו ומשתכללת.

ככל שהקשר של הילד עם ההורים בריא וזורם יותר, כך גדלים סיכויו של הילד ליצור קשר חיובי עם סביבתו, לצאת מבעות האנוכיות ולהגדיר את העצמיות שלו.

כל תקשורת כוללת שני מסלולים, וכן התקשורת עם ילדינו: המסלול האחד – מן הילד אלינו.

המסלול האחר – מאתנו אל לבו של הילד.

כדי ליצור תקשורת תקינה ובריאה, עלינו להשקיע בשני המסלולים ולהביאם למצב פתוח וזורם, שכן שני המסלולים כרוכים זה בזה, ולא ייתכן מצב שאחד מהם יהיה פתוח, ואילו האחר חסום. ילד שאינו יכול להביע את עצמו בטבעיות לפני הוריו גם לא יוכל לקבל כראוי את דבריהם של הוריו.

כדי ליצור תקשורת חיובית יש להכיר את רכיביה. נזכור כי התקשורת היא היא הקשר שלנו אל ילדינו, ועל כן חשוב כל כך להשקיע בה כוחות נפש ומחשבה.

חיים... ביד הלשון

הלכות שמירת הלשון

עם מארי חיים

כל הזכויות שמורות למערכת "נחלת אבותינו" אין לשכפל ולצלם ללא רשות בכתב ממערכת העלון

תרד במחיר, ואני הופך אותך למיליונר...

אותם ופתח במונולוג אישי. " אני ג'ק סטון המיליונר נולדתי לזוג הורים חנוונים. הם עמלו לפרנסתם יומם ולילה. הורי היו עבורי בין השאר בית הספר הכי טוב כיצד לא לעשות עסקים". ועכשיו שימו לב ג'ק סטון לחץ על כפתור סמוי במעקה הסמוך לבריכה. בקרקעית הבריכה נפער לפתע פתח עגול שקוטרו לא יותר ממטר. והנה מתוך הפתח גלשו פנימה, לא פחות מ- 13 תנינים ירוקים עם מלתעות מאיימות למדי. "שימו לב ידידי החנוונים. העסקה הראשונה שלי בחיי היתה רכישתם של 500 תנינים, הייתי אז בגיל 16, העיסקה הצליחה ומשם המשכתי לרוץ. כיום אני איש זקן וערירי. ואין לי למי להוריש את הונאי. החלטתי מתוך מחווה להורי שהיו חנוונים, להעניק לאמיך שבכם לפחות מחצית מהונאי, אבל זאת בתנאי אחד כל שעליו לעשות הוא לקפוץ מכאן למים ולחצות את בריכת התנינים עד לגדה השנייה, 30 מטר בסה"כ ואחר-כך עליו לבקש בקשה אחת, ואני אמלא אותה עד חצי הונאי". "הנה עורך דיני צ'רלי ניבן שיחתימני מיידית על חוזה למילוי המשאלה, כאמור עד מחצית הונאי". החנוונים היו המומים. איש לא ההין לעשות צעד נוסף, והם ביקשו להמשיך בסיוור. "חבל" אמר סטון והמשיך בסיוור כשפניו לעבר מנחת המסוקים... לפתע נשמעה צעקה והבריכה הפכה גלית ורועשת. אחד החנוונים נראה שוחה ונאבק בתנינים באומץ רב, תוך שהוא מתקדם לעבר הגדה השנייה. הנשיכות והשריטות שעשו בו התנינים, האדימו את המים. דקות ארוכות נמשכה הסצנה המזעזעת עד שהחנווני ג'ון פריפקט נחלץ פצוע כשהוא מתאנק על שפת הבריכה. "ג'ון ידידי, הרופא כבר בדרך אליך. עכשיו מה שנוותר לך הוא רק לבקש בקשה אחת ואני אמלא אותה". ג'ון פריפקט הפצוע זקף את ראשו המדמם ופלט בחרחור "אני רק רוצה לדעת מי הכלב שדחף אותי למים". סטון היה מאוכזב "ג'ון יקירי אנחנו נברר מי דחף אותך למים, אך צר לי, יותר כבר לא תוכל לבקש".

"...ככל היוצא מפיו יעשה..." (ג,ל)

בפרשת השבוע אנו לומדים על מעלת מהדיבור, שכמה שהוא חשוב וכל מילה קובעת, המסר שאנו צריכים ללמוד, לנצל את כח הדיבור לא כמו החנווני שיכל לזכות בתהילת עולמים הוא וכל משפחתו אבל הוא בזבז את ההזדמנות, בגלל שהוא דיבר בלי לחשוב לפני. לכן נחשוב אנו לפני שאנו מדברים שלא נוציא סתם מילים מהפה אלא דברים חיוביים ומשמחים.

מאת הרב דניאל אהרון הי"ו

האם מוות מוחי נחשב מוות

הדף היומי
למעשה

למדנו השבוע: (דף פה) מי שנפל עליו גל אבנים ואין יודעים אם הוא חי או מת מותר לפקח עליו את הגל בשבת או ביוה"כ ובדקים בחותמו אם הוא נושם וע"פ זה נקבע אם הוא חי או מת.

בשנת תקל"ב גזר הדוכס ממקלנבורג על אנשי המדינה שלא יקברו מתים מיד אחר מותם אלא ימתינו ג' ימים לוודא שלא נשארה במת שום חיות ואחד מראשי המשכילים שתמך בגזירת הדוכס הציע שיעשו מערה ליד בית הכנסת ושם ישהו את המתים ג' ימים עד קבורתם ואכן במדינות רבות נקבע הדבר לחוק.

גדולי ישראל שהיו באותה תקופה ראו בגזירה זו פגיעה בכבוד המת שצריך להלינו זמן רב כל כך וכן כתב היעב"ץ (בכורי העיתים תקפ"ד) כנגד אותו משכיל בטענה שיש בדבר משום בזיון למת.

והנה החתם סופר (שו"ת חתם סופר יו"ד סימן שלח) דן באריכות לקבוע מתי הזמן בו נחשב האדם למת וכתב שם שקביעות המיתה נעשית ע"פ ג' סימנים הסימן המובהק ביותר הוא הפסקת הנשימה והוא ע"פ המבואר בסוגייתנו שאם אין הוא נושם כבר חשיב למת וכן חוסר דופק וחוסר תנועה.

ובענין מוות מוחי שבו כבר אין נשימה וגזע המוח מת אלא שהדופק והלב עדיין פועלים כתב באגרות משה ע"פ הגמ' אצלינו שהכל נמדד בנשימה ואם אין הוא נושם כבר נחשב למת וגם החתם סופר לא הביא את הסימנים הנוספים אלא לוודא שאכן הופסקה הנשימה אבל בעיקר תלוי בהפסקת הנשימה.

אבל הרב וואזנר (שבט הלוי סימן רלה) כתב שדופק הלב אף הוא סימן עיקרי בקביעת רגע המוות ולכן אפילו אם נשימתו פסקה נחשב לחי כל זמן שיש בו דופק.

ולמעשה בשנת תשס"ח פירסם הראשון לציון הרב שלמה משה עמאר דעת תורה ובו כתוב "בישיבתנו היום לפני הראש"ל רבינו עובדיה יוסף הופיעו הפרופסורים הרב אברהם שטיינברג והרב יגאל שפרן ואחר שמסרו סקירה מפורטת ותמציתית בדבר הבדיקות הנעשות בימינו אלה לקביעת המוות ואחר בירורים שונים מר"ן חייוה דעתו דעת תורה שמעיקר הדין המוות נקבע עם מות המוח כולו כולל גזע המוח והפסקת הנשימה באופן בלתי הפיך.

דף היומי השבוע דף פ"ד - סוכה ג'

בית הכנסת
"עץ חיים" נוסח בלדי
 גפן 17 בחניה

בית הכנסת
"שתילי זתים" נוסח שאמי
 אלון 9 ביה"ס מעיין האמונה קומה 2

שיר השירים - 19:01
מנחה וקבלת שבת - 19:21
שחרית תיקון - 07:00
המהולל - 07:30

ערב שבת - פלג המנחה
שיר השירים - 17:20
מנחה וקבלת שבת - 17:50
תיקון והודו - 07:00
שחרית שבת - 07:30

שיעור תורה בשבת קודש הלכות שבת מפי הרב יאיר שרפי - 15:30 בבית הכנסת "שתילי זתים"

מנחה משותפת - 16:30 בבית הכנסת "שתילי זתים"

מתמאנה - 19:53
ערבית מוצ"ש - 20:23

תהילים לבנים נוסח ספרדי ביה"כ השאמי - 14:10	תהילים לבנות ביה"כ המרוקאי - 13:00	תהילים לבנים נוסח תימן ביה"כ השאמי - 13:10
--	---------------------------------------	---

שחרית בחול - 7:10 שני וחמישי 7:00 (גפן 17 בחניה)

מנחה וערבית - סמוך (גפן 17 בחניה)

זמני תפילות בנוסח תימן ברחבי חריש

בית הכנסת	כתובת	שיר השירים	מנחה וקבלת שבת	שיעורי תורה	שחרית	מנחה	ערבית מוצ"ש
דרכי אבות (בלדי)	אתרוג 5	25 דק לפני כניסת שבת	בכניסת השבת	הרב אסף טייבי 16:00	07:15	17:00	10 דק לפני צאת שבת
אמונה ודעות (נוסח תימן)	כלנית 20 שכ' הפרחים	30 דק לפני כניסת שבת	בכניסת השבת	רמב"ם הרב מנחם 16:00	07:00	17:00	15 דק לפני צאת שבת
שיר חדש (בלדי)	אורן (חזון שמעון)	20 דק לפני כניסת שבת	5 דק אחרי כניסת שבת	הרב ליאור ידעי 16:30	07:30	17:15	5 דק לפני צאת שבת
ויאמר ליעקב (שאמי)	רימון 8 (כנפי רוח)	20 דק לפני כניסת שבת	בכניסת השבת	הרב שאול יוסף 15:45	07:30	17:00	10 דק לפני צאת שבת
תפארת בנים (נוסח תימן)	מרגלית 5 (תלמי הדר)	20 דק לפני כניסת שבת	בכניסת השבת	הרב אברהם בן אסולין 17:30	08:00	17:00	10 דק לפני צאת שבת

תהילים לבנות
 מידי שבת בבית משי קטיעי תאנה 16 דייה 2 בשעה 12:30

תהילים לבנות
 מידי שבת בבית משי ג'נאח גפן 17 קומת בניסה בשעה 15:00

שיעור תורה לילדים בשבת בשעה 12:30 בבית הספר מעיין האמונה קומה 2 רחוב אלון 9 עם הרב רחמים מסיקה שליט"א פה מפיק מרגליות כולם מוזמנים

התכנים ההלכתיים נלקחו מהאתר יד מהרי"ץ - פורטל תורני למורשת יהדות תימן yad@maharitz.co.il - בו תמצאו תכנים רבים נוספים בענייני הלכה ומנהג

פרטי חשבון לתרומות:
 בנק לאומי (10) סניף 954 מס' חשבון 7152226 | להעברה בכי: 054-6812981
 לפניות: ר' יאיר שרפי 052-7166601
 לפניות במייל/תגובות ניתן להשאיר הודעה בכתובת na0546812981@gmail.com

למעוניינים לזכות בהחזקת אברך בלימודי הכולל "הסכם יששכר זבולון" לפרטים: איתמר עובד 053-3453020

חוגרים ובערב!

יום שישי י"ד אב תשפ"א 23.7.21

Yemen Bazaar

אתילן לכאן

דרכי אבות חריש
 בית הכנסת "דרכי אבות" אתרוג 5, חריש

דוכני אוכל ושתיה
 יודאיקה מוצרי יודאיקה
 כיבוד תכשיטים אקסטרין

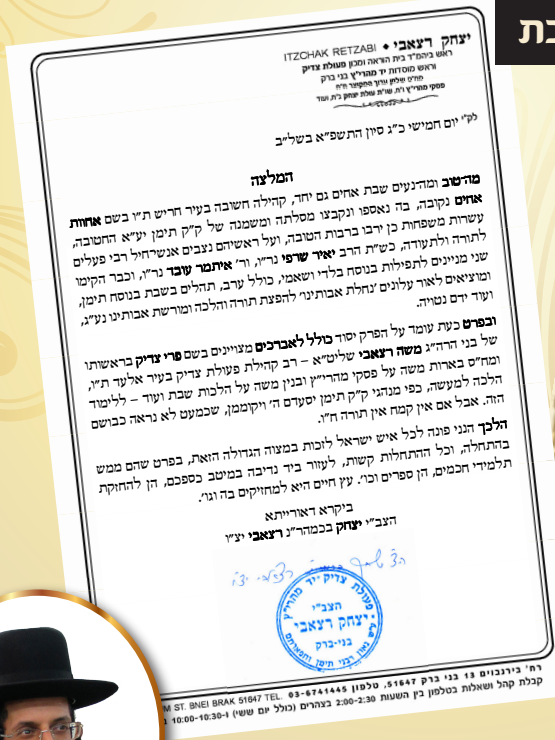
עמותת אחוות אחים חריש
בנשיאות פוסק עדת תימן הגאון
מון רבי **יצחק רצאבי שליט"א**

אנו שמחים להודיע על פתיחת כולל יום אברכים "פרי צדיק"

כולל ייחודי במסלול "יורה יורה" ברבנות הראשית
ובדגש לימוד ההלכה למעשה לפי מנהגי עדת קדש תימן
ראש הכולל הינו הגאון רבי **משה רצאבי שליט"א**

נושא הלימוד הלכות שבת

אתה מהראשונים שהגיעו לשיר השירים?
☆ זכית בכרטיס!
אתה עלית לתורה/קראת ת'רגום?
☆ זכית בכרטיס!
השתתפת בשיעור תורה, ושמת על שקט בתפילה?
☆ זכית בכרטיס!
זכית להגיע כמו גדול עסוף בטלית בערב שבת?
☆ זכית בכרטיס מלך!

פתיחת חוג מארי למבוגרים שלא למדו או שמעוניינים לשפר את קריאתם בנוסח תימן ע"י המארי שרון ברזילי - החלה ההרשמה - טל' לפרטים: 054-2442256

פתיחת שיעורי ערב בהלכה בעיון בהלכות שבת

ע"י הרב יאיר שרפי בימים א,ג,ה מיד אחרי ערבית להרשמה יש לפנות לרבי אשר לוי בטל' 052-9273991

כמות האברכים מוגבלת | מלגה מוגדלת לפי עמידה בקריטריונים
להרשמה יש לשלוח מייל בקשה למייל: aa0546812981@gmail.com
לתרומות ופרטים נוספים יש לפנות לאיתמר עובד. בטל 053-345-3020

גרפיקה ועיצוב: ציפי אחרון 0525953030

מעל ל 230 דפי גמרא!
מעל ל 7 חודשים מידי יום ביומו!
3 מסכתות מונחות בחיקם של לומדי הדף היומי מאז הקמת השיעור!
גם אתה יכול!!!

בסיעתא דשמיא מיום ראשון הבעל"ט ב' מנחם אב בשעה 20:30 נתחיל מסכת סוכה, הלכה למעשה השיעור נמסר באוירה משפחתית ונעימה, בשפה השווה לכל נפש סיום מסכת סוכה יתקיים א"ה מספר ימים קודם ראש השנה, קנה לך פרקליט טוב ליום הדין!

השיעור מתקיים בבית הכנסת "עץ חיים" (עובד) בחניה שברח' גפן 17